

היכל המשפט

גיליון 7 – כסליו תשפ"ד

היכל המעשה ~

מתוך שיעורי הפרקטיקה של רבני בית הדין שליט"א

האם העו"ד אמור לשלם על ההתרשלות

אין קורה שעו"ד ממולח מצליח להוציא את ר' שלמה עדן הנפש משלוותו. מהם הנקודות הקריטיות שחשוב לתת מענה בכל חוזה סטנדרטי ■ האם עו"ד חרדי אמור לדאוג לענייני הדת שבין הקונה למוכר ■ האם יש קשר בין חוזה דירה להיתר עיסקא. ■ והאם יש להקפיד על נוסח היתר עיסקא מסויים.

10.1 הצדדים מצהירים, כי הם חותמים על ההסכם לאחר שקראו והבינו והבינו לאשורו, לאחר שהוסבר להם תוכנו ומשמעותו.

11.3 פיגור של עד 7 ימים בתשלום סכומי התמורה או כל חלק מהם לא ייחשב להפרה של הסכם זה, אולם בכל מקרה של פיגור בתשלום מעבר לשבעת הימים, תתווסף לסכום שבפיגור ריבית בשיעור שיהיה נהוג במועד הפיגור בבנק לאומי לישראל בע"מ בגין חריגה ממסגרת

אשראי מאושרת בחשבון חו"ד, זאת בנוסף לתשלום בסך של 200 ₪ (מאתיים שקלים חדשים) לכל יום פיגור, החל מן היום שלאחר שבעת הימים הנ"ל ועד ליום ביצוע התשלום בפועל, וזאת מבלי לגרוע מכל הסעדים /או התרופות העומדות לרשות המוכר בגין הפרה יסודית על פי דין /או על פי ההסכם.

הכל מוכן לשביעות רצון כל הצדדים, המחיר, התשלומים נוחים, ברוך ה' כבר ניתן לחתום על החוזה, זמן רב בירר שלמה המוכר על עו"ד טוב שיערוך עבורו את חוזה מכירת הדירה, סיפורים רבים כבר הספיק לשמוע על תקלות כאלו ואחרים שחוו אנשים במכירת דירה, והוא שנאלץ בלית ברירה למכור את דירתו בשל חובות מצטברים, לא מחפש צרות נוספות, עדיף לשלם עוד כמה אלפי שקלים

לעו"ד טוב ולחסוך אח"כ כאב ראש גדול יותר, ובפרט במקרה דנן כאשר מדובר בעו"ד חרדי, מה טוב, לפחות הכסף הולך למקומות טובים, לקניית ארבעת המינים, לחינוך הבנים, ועוד מצוות שבזכותי הוא יכול להרשות לעצמו, כך נהג לומר לכל המתעניינים השונים.

בתשלום הראשון והשני הכל הלך כשורה, ועם כל העצב שבמכירת הדירה, הוקל קצת הלחץ של הנושים שדורשים את שלהם, ללא כל הבנה מיינמלית למצבו הדחוק, הוא מצידו היה ממשיך את סבב הגמח"ם עוד כמה שנים, אלא שלאחרונה סיבב הגמח"ם והמכרים החודשי לא הניב הרבה תוצאות הללו לא רצו להלוות לו מאחר שלא הכירוהו ואחרים לא רצו להלוות דווקא בשל הסיבה שכן הכירוהו באחד המקרים לאחר סבב הלוואות כושל עת רוחו עגמה עליו, אף הציע לאחד הנושים ללכת במקומו לסיבוב הגמח"ם החודשי והוא ישלם לו על כך שכר טירחא, הנושה שלא אהב את רוח העליצות החל לאיים עליו במילים לא קלות, ולכן בלית ברירה נאלץ להציע דירתו למכירה, אך כעת ברוך ה' כבר אווחים לקראת התשלום השלישי, והעניינים

מעקב העליון

- דבר העורך
- היכל המעשה
- מתוך כותלי בית הדין
- מהנעשה והנשמע
- שו"ת ע"י רבני בית הדין
- שואל בעניין
- חדש !!! היכל הצדק
- מכתבים למערכת

דבר הארץ ~

בשלשה דברים אדם ניכר בכוסו ובכיסו ובכעסו, אחת התופעות המעניינות בין כותלי בית הדין, הוא לראות כיצד לפעמים מוכנים אנשים לעקם ולעוות את דברי התורה ולסטות מדרך האמת, והכל בכדי להצדיק את מעשיהם.

הדוגמאות לכך הם רבות, אך חילוק גדול יש בין אם מדובר בהצטדקות שלאחר מעשה, לבין אדם שפועל כך כשיטה, פעמים רבות אנו נתקלים בתרמיות שונות בהם נפלו אנשים, ולאחר מכן בעיון בחוזה עליו חתמו, מופיעה התרמית במלא הדרה, אלא שהחותם ברוב תמימותו לא שם לב לעניין, וטענת בעל הדין כי הכל כתוב ברור, וכי כל תנאי שבמזמון תנאו קיים.

במדרש על הפסוק (בראשית ו, יא) 'ותשחת הארץ לפני האלוקים ותמלא הארץ חסם' מבואר שאנשי דור המבול כשאחד מהם מוציא קופתו מליאה תורמוסים, היה זה בא ונוטל פחות משווה פרוטה וזה בא ונוטל פחות משווה פרוטה עד מקום שאינו יכול להוציא ממנו בדיון.

והקשה ר' שלום שברדון הרי מצינו בסנהדרין (קח) כי אנשי דור המבול עברו על כל מצוות התורה ולא על הגזל בלבד, ואם כן מדוע נחתם דינם רק על הגזל ובפרט כאשר גזלו רק פחות משווה פרוטה.

מסביר ר' שולם שזהו עיקר העוולה, כל עוד אדם מכיר בחטאו הרי שעדיין יש לו תקווה, אך כשאדם מצדיק את מעשיו על פי הדין, כאן כבר אין תקווה.

דורשי רשומות מסבירים בדרך צחות על פי זה את דברי הגמ' (ב"מ ל:) 'אמר ר' יוחנן לא חרבה ירושלים אלא על שהעמידו דיניהם על דין תורה' כלומר שלא נהגו על פי דין תורה, אלא שהעמידו את דיניהם על דין תורה, כדוגמת אנשי דור המבול שגזלו פחות משווה פרוטה כדי שלא יוכלו לחייבם בדיון.

בס"ד

תקנת בית אשכול

קול קורא

לבקשת גדולי הפוסקים אנו נערכים לערוך בשיתוף בית הדין ומרכז הברורות 'היכל המשפט' תקנת בית משותף על פי ההלכה, תהיה מענה הלכתי רחב לעינינו רבים, ויאפשר את המגורים המשותפים באחוזה ודעות, כהתאם ובכפוף להכרעות של גדולי ישראל מכל העדות והחוגים.

כדי שנוכל לתת מענה רחב לכלל הקהילות הנדרשים חיוך ודעות בין מרכזי הבית השונים, בקשתנו ששוחה בפני הציבור, למי שיש בידו נקודות שלדעתו יש לתת עליהם את הדעת בתקנון שכזה. בננו:

מצלמות בשטחים המשותפים / מרפסות ללא אישור / מחסנים ומקלטים / נחלת הפסיע שאינם בשימוש בשטחים המשותפים / פינוי בנין / תמ"א 38 / חוספת דיירים / מעלית / חסכות / ועוד שאלות תורמוסות למתן חתום ביד ידיו הבין.

נא לשלוח לכתובת המייל שהוקמה לצורך מיום זה: b0733831747@gmail.com

כמו כן ניתן להשאיר הודעה בירוה בקו מערכת בית הדין: 0733831747 (שלוחה 9).

בחודש 20 או פונים לרובנים והדינים הנבחרים שליט"א שכבר כתבו מאמרים ופסקי דין בנושאים אלו, אם זיכילו לשלוח המאמרים ופסקי הדין למערכת, על מנת שנוכל לערוך ולהכילם בתקנון בכריכה ובמסגרת.

ב.ב. קבוצת וידאו בדין שמועצתם לרובנים חרישים העשיר, ולהיות חלק מוועדה מחנכים לנשות ולהשפיע.

הזמנה להחזרת כתיבה תורנית

במים אלו אנו נערכים להתקדם לשלב חלוקת וליבון העיניים על פי ההלכה לשם כך מוללים העיסוקים בלימוד חור"מ הלכה למעשה מוזמנים להצטרף לפרויקט נציגי המכלל או נציגי ביהמ"ם יוכלו לפנות למזכירות במייל: b0733831747@gmail.com לקבלת הדיוור והתקנון (הנכים מיועד גם לרובנים ודינים פרטיים)

פרס שני

2000 ₪

פרס ראשון

3000 ₪

פרס שלישי

1000 ₪

יתכנו מספר זכיות בכל פרס, בכפוף להחלטות ועדת הכותבים

לווה שנותן למלווה מתנה בגלל שתי סיבות, גם מסיבה אחרת וגם בגלל ההלוואה, ומחמת כל סיבה לחודה גם היה הלווה נותן את הדבר למלווה, האם הדבר מותר?

[לדוגמה: לווה שאומר למלווה תודה רבה, והיה אומר הלווה למלווה את התודה על עצם הרצון הטוב גם אם המלווה לא היה מלווה לו בפועל מחוסר אפשרות, אלא שכיום המלווה כן הלווה ואומר הלווה את התודה גם על הרצון הטוב וגם על ההלוואה בפועל, האם הדבר אסור?]

אם נותן זאת בפרהסיא, אסור. ואם עושה זאת שלא בפרהסיא, אם היה רגיל לתת לו גם לולא ההלוואה, מותר, כמבואר בשו"ע (סימן ק"ס סעיף ז) שצריך המלווה לזהר מליהנות מהלווה שלא מדעתו, כל זמן שמעותיו בידו, אפילו בדבר שהיה עושה לו אף אם לא הלווהו. אבל אם נהנה ממנו מדעתו, מותר בדבר שהיה עושה לו אף אם לא הלווהו. ובלבד שלא יהא דבר של פרהסיא, כגון לדור בחצרו ולהשתמש בעבדיו.

[אמנם הש"ך (סימן קסו סק"א) כתב בשם הרא"ש שיש מפרשים שבאופן שידוע שקודם ההלוואה היו אוהבים זה את זה כל כך שהיו משאילים חצר זה לזה אם היו צריכים, מותר להשאיל בפרהסיא גם לאחר ההלוואה, ואינו אסור אלא רק בסתם בני אדם. וכן פסק בחכמת אדם (כלל קלא סט"ז) להלכה, שאם הדבר ידוע שהיה עושה כן אף בלא ההלוואה, מותר אפילו בדברים שבפרהסיא. אבל המהרש"ל כתב שאין להתיר באופן זה אלא דברים שאינם של פרהסיא. וכן פסק בשו"ע הרב (סי"א) שבדבר שבפרהסיא אסור אפילו אם היה עושה כן גם בלא ההלוואה, וביאר בטעם הדבר, שכיון שהוא דבר שנראה לכל, ואין הכל יודעים שהיו אוהבים כן זה לזה מקודם, הרי זה נראה כריבית. ולהלכה נראה מדברי השו"ע שבפרהסיא אסור].

וראו להעיר כי כל האיסור בפרהסיא כאשר ידוע לאנשים מהלוואה זו, והם יסברו שזה ריבית. אבל בזמן הזה אין הוצאת קול להלוואה אפי' היא נעשית בעדים, וכבר העיר כן הנהיבות שלום סי' קס סעי' ח ס"ק ז.

לגבי אמירת תודה רבה, בשו"ע הרב כתב שאסור להודות, וגם אמירת תודה היא בכלל ריבית דברים. וכן מבואר בשו"ת אגרות משה (יו"ד ח"א סי' פ). אך פוסקי זמננו סבורים אין איסור לומר תודה רבה, כיון שאין כוונת המלווה להחזיק טובה כלל, אלא שזוהו מדרך הנימוס (ראה נתיבות שלום סימן ק"ס סעיף יא סק"ג אות ז בשם הגרי"ש אלישיב, ריבית לאור ההלכה פ"ח ס"ג סוף הערה ח בשם הגרי"צ אבא שאול). [והגרשז"א (שו"ת מנחת שלמה ח"א סי' כז אות א) כתב שבאמירת תודה אין ברכה, אלא הודעה שהוא מודה בכך שהמלווה עשה לו טובה ואינו כפוי טובה. וכיון שבאמת אסור ללווה לכפור בטובתו של המלווה, וחייב להחזיק לו טובה על הלוואתו באופן שאין בו איסור ריבית, ממילא גם באמירת תודה, שמגלה דעתו על כך שהוא מכיר בטובתו אין איסור משום ריבית דברים, ולא אסור חכמים אלא שאילת שלום שהיא ברכה למלווה, והוא הדין בשאר ברכות. אלא שהגרשז"א עצמו חזר בו מדבריו כפי שנדפס במהדור"ח בהערה ע"ג הגליון שם].

המשך בעמוד 3

מכתבים לארבע

נא לראות הזמנה זו כאישית

בעלון מס' 5 פורסמה שאלתו של יהודי שלא היה מרוצה מתפקוד המלצרים ורצה בשל כך לנכות משכרו של בעל הקייטרינג. כבעל קייטרינג מפורסם בציבור החרדי הנני רוצה להביא תמונת מצב שונה מזווית ראיתי, מניסיוני העשירי אחת הדילמות הקשות לפני סגירת אירוע היא, כמה מנות להזמין, מצד אחד אף אחד לא רוצה להגיע לאי נעימות מחוסר מנות, מצד שני כולם רוצים לחסוך, ולא להזמין מנות מיותרות. ישנם מקומות בהם נהוג לאשר הגעה לאירוע, ובכך חוסכים את כאב הראש הזה, אך בציבור שלנו זה עדיין לא נכנס כל כך. לצערי הרב פעמים רבות אני נתקל באירועים שבפועל מגיעים כמות כפולה של אנשים ממספר המנות שהוזמנו, ובפועל כל האשמה נופלת על הקייטרינג, שבסך הכל מנסה לעשות את המקסימום לפי הנתונים הקיימים. לפני תקופה ניהלתי שיחה עם ידיד בעל דפוס, והוא סיפר שלי שבענף שלו זה בדיוק הפוך, שם בדרך כלל אנשים מבצעים הזמנה כפולה של הזמנות

מעבר לנדרש. ידוע הסיפור על אותו ידיד רחוק ששלח הזמנה לידידו בכדי שזה האחרון לא יפגע, ואותו ידיד הגיע לחתונה על מנת שהראשון לא יפגע. וכך יוצא שאנשים שולחים הזמנות ללא כל חושבים, רק בכדי שהמקבלים לא יפגעו, ועוד ישנם מחמירים המגדילים לעשות כשכותבים בבית הכנסת 'נא לראות הזמנה זו כאישית'. מה לעשות שישנם אנשים שאכן רואים הזמנה זו כאישית ובאים לחתונה, למרות שכל ההיכרות ביניהם מסתכמת בכך ששניהם מקדימים לבוא לבית הכנסת ולהיות מעשרה ראשונים המקבלים פני השכינה. וזה עוד לפני כל בעלי השמחה המשיגים שבד"כ לא לוקחים אותם בחשבון כמו המנגנים השונים, הצלמים, שגם צריכים לאכול, מה הם לא בני אדם! והם באו לנגן או לאכול, (ומי מדבר על המלצרים בכלל) אני לא בא בטענות על עובדות שהושרשו בציבור. אך בפעם הבאה תקחו את הכל בחשבון, לפני שאתם מחליטים כמה מנות להזמין.

בשמחות תמיד

מדור זה עוקב אחרי סכסוכי שכנים, ומטרתו להציג בפניהם את שני צידי המתרגם, ולהביא תמונת מצב מרתקת ונקודת מבט שונה.

היכל השכנים

תשלום יתר על שימוש במעלית

תקופה ארוכה שאנו חשים כי אחד השכנים, עינו צרה בהצלחתנו, זה התחיל בבקשת תרומה עבור משפחה קרובה, זה המשיך בכל מיני משפטים כמו 'טוב אתם יכולים להרשות לעצמכם', ועוד כיוצא בזה. החלטנו לתת לזמן ולהיגיון לעשות את שלהם, השבוע הוברר לנו כי טעינו, לפני כשבועיים התקיימה אסיפת דיירים, בה הוחלט להעלות את סך הגביה החדרשית, לאחר אותה אסיפה, זרק לכיוונינו השכן, 'אולי תקחו על עצמכם את העלויות הגבוהות', מבט עמוק אל תוך עיניו השתק אותנו, ובכך חשבנו שהעניין הסתיים. אלא שהשבוע פנו אלינו מוועד הבית בטענה שמאחר ואנחנו מנהלים בביתנו חנות תכשיטים ומטבע הדברים הלקוחות משתמשים במעלית, משכך לאחר התייעצות רבתית הוחלט כי עלינו לשאת בנטל התשלום, כפול מכל דייר אחר. טענה הגיונית, אלא שאם באמת נחלק את התשלום לפי שימוש, אותו השכן שיש לו בלע"ז 12 ילדים, משתמש במעלית יותר מאתנו ומכל הלקוחות שלנו יחד, האם הדין שונה בגלל שזה חנות.

לפני שנה לערך, לאחר שנים של סחבת וניסיונות גישור בין השכנים, סוף כל סוף עשינו מעלית בבניין שלנו. בשונה ממקרים רבים בהם חלק מהשכנים מתנגדים לבניית המעלית, ואז נאלצים לבנות מעלית עם מפתח שרק לשכנים מסויימים ישנה אפשרות לעלות במעלית, מה שגורם למתח נוסף בין דיירי הבניין, אצלינו ברוך ה' בסופו של התליך כולם השתתפו בעלות הקמת המעלית. אלא שמה שלא לקחנו בחשבון זה העלויות הגבוהות של תפעול המעלית אם זה בדמי אחזקה או תשלום חשבונות החשמל המנופחים. באחד השיחות העלה אחד השכנים את הטענה שנשמעה צודקת למדי, טענתו הייתה כי מאחר ומשפחת כהן מקומה שלישית מנהלים בביתם חנות תכשיטים מצליחה, אין כאן חלילה צרות עין בהצלחתם, אך צריך לקחת בחשבון שכל לקוח שלהם עובר קודם כל במעלית, ומשכך עליהם לשלם על אחזקת המעלית, יותר מדייר רגיל

יהודה זמר במקצועו תובע את אברהם כהן מעסקי העיר בגין אירוע שהתבטל, וגרם לו לטענתו הפסד בנוסף למניעת הרווח שנמנע בשל הביטול הבלתי צפוי.

מקרה הנידון

אברהם כהן (שם בדוי) מהעסקנים היותר מוכרים בעיר הזמין את יהודה (שם בדוי) כזמר לחתונת בנו, מאחר ובכל אופן מדובר באברהם כהן הרי שיהודה נענה להזמנה, וביטול הופעה אחרת לשם כך.

סיבות מסיבות שונות הביאו את אברהם כהן לבטל את הזמנתו של יהודה כזמר באירוע, לטענת יהודה הביטול היה במועד סמוך מאוד לאירוע מה שלא אפשר לו אירוע אחר, בנוסף טוען יהודה כי מאחר ובעצם ההופעה בחתונה שכזו, יש פרסומת לזמר, הרי שבשל ביטול הזמנתו נמנע הפרסום, ובפרט כאשר לשם כך ביטל אף הוא הזמנה לאירוע אחר מה שבוודאי עשה לו קצת שם רע. קעת תובע יהודה הזמר את אברהם כהן את מלוא הסכום כפי מה שסוכם, ובנוסף על כך דורש פיצויים על הנזק שנגרם לו בשם הרע ובפרסום שנמנע.

טענת הנתבע

אברהם כהן טוען כי מכיוון שהביטול נעשה שבעה ימים לפני מועד האירוע, כמו כן סיבת הביטול לא הייתה תלויה בו, משכך אין לו לשלם את המחיר שסוכם, ובוודאי שהוא לא אמור לשלם תשלום כלשהו עבור הפרסום שנמנע מיהודה, מאחר ואין זה מתפקידו לספק שירותי פרסום, ומה שטען שבשל כך הסכים לוותר על האירוע השני אליו הזומן, ומשכך חושש הוא לשם הרע שיצא עליו בשל כך, זו ודאי אינו אשמתו, והכל נעשה על פי בחירתו של יהודה, ובכל אופן מהיות טוב הוא מוכן לשלם איזה פיצוי קטן.

טענת התובע

אמנם הודעה מראש של שבוע נשמע זמן סביר להודעה על ביטול, אך בענף זה שבוע הוא זמן מאוד לא סביר כי בדרך כלל אירועים כאלו נסגרים חודשים קודם לכן או לכל הפחות שבועות קודם לכן.

צדדי הנידון

יש לדון האם מותר היה לאברהם כהן לחזור בו מהסיכום בינו לבין יהודה,

אמנם כתב הרמ"א בחו"מ (סי' רד סעי' יא) אע"פ שבדברים בלא מעות יכול לחזור בו וא"צ לקבל עליו מי שפרע מכל מקום ראוי לאדם לעמוד בדיבורו אע"פ שלא עשה שום קנין רק דברים בעלמא וכל החוזר בו בין לוקח בין מוכר אין רוח חכמים נוחה הימנו. ועל אף דברי הסמ"ע כי דין זה שייך גם בשכירות פועלים כמבואר בסמ"ע, עם כל זאת הדיינים השתכנעו שסיבת הביטול הייתה מוצדקת, למרות שלא מדובר באונס, (אין באפשרות הצדדים להרחיב בזה), ומשכך יש להקל בזה כמבואר בשו"ת חתם סופר (סימן קב) טענת התובע לקבלת פיצוי מוסכם בשל הפרסום שנמנע ממנו אינה קבילה, מאחר ומדובר במניעת רווח ולא בהפסד ברור, גם השם הרע שיצא לו לטענתו, נגרם לו אך ורק בשל פזיזותו ואין לה כל שייכות למזמין האירוע.

מצד שני מאחר והנתבע הודיע לתובע על ביטול האירוע, רק שבוע קודם לכן, אם כן יש לבדוק את טענת התובע, כי בענף זה שבוע הוא פרק זמן שאינו סביר למצוא אירוע אחר, ואם צדקו דבריו

יש לחייב את הנתבע בתשלום, מאחר והוכח למעלה מכל ספק שהיה לתובע הצעה אחרת, וכמבואר בשו"ע חו"מ (סי' שלג סעי' ב) שבאופן כזה שהיו נשכרים אמש ועכשיו אינם נשכרים כלל ה"ז כדבר האבוד להם ונותן להם שכרם כפועל בטל, ואם כן עכ"פ מחוייב הנתבע לשלם להם כפועל בטל, מאחר והביטול לא נובע מאונס, כאמור,

לטענת הטוען רבני, מקרה ספציפי זה שונה מהאמור בשולחן ערוך, ומשכך במקרה דנן על הנתבע לשלם לתובע שכר מלא, ולא רק שכר כפועל בטל. מקור ההלכה לתשלום כפועל בטל, מתבססת על אומדן הנזק שנגרם לתובע, ואומדן הדעת של חז"ל היא כי פועל סטנדרטי היה מוכן להוריד קצת במחיר בכדי לישב בטל ולא לבצע את עבודתו, ומשכך באופן שבפועל באמת לבסוף הוא לא עבד מחמת הביטול, הרי שהפסדו לא התבטא רק באותו הסכום שהיה מוכן לקבל.

אך מצאנו בגמ' (ב"מ עז.) מקרה שמבטל העיסקא יצטרך לשלם לתובע סך מלא, דין הגמ' מתבססת על הסברה כי סבלים שהושכרו לעבודה, לא שייך בהם טענה זו שהיו מוכנים להפחית משכרם בכדי לישב בטל, ומשכך לא שייך בהם דין זה כלל.

ואם כן במקרה דנן שברור לנו שהזמר לא היה מוכן להוריד בשכרו בכדי לשבת בבית, שהרי בעצם השירה בחתונה יש לו פרסומת, אם כן הרי שנפלה הטענה שהיה מוכן להוריד בשכרו בכדי לשבת בטל, ולכן על הנתבע לשלם את סך כל ההתחייבות.

המשך – היכל המעשה

שאלת סופן

ענו כאחד, **מה זאת אומרת ריבית?**, הרי בחוזה יש סעיף שהכל הוא בכפוף ועל פי היתר עיסקא.

הקונה נשאר רגוע, לא, אין כזה סעיף.

אם כך פנו הדיינים למוכר צודק הקונה הרי שיש כאן איסור ריבית, המוכר כולו תדהמה הרי שילמתי טבין ותקילין לעו"ד שיעגן את כל זכויותי בחוזה, ומה מועיל כל החוזה אם אני יכול לגבות את המגיע לי, לפנייתו ענה העו"ד, שהוא עו"ד ולא רב ומשכך מתעסק בעניינים משפטיים ולא הלכתיים.

האם לא בשביל זה לקחת עו"ד חרדי???

וכעת יש לדון האם אכן העו"ד אמור לשאת בהפסדים, או שאכן צדקה טענתו כי אין זה באחריותו, ולא על דעת כן נשכר, ופעמים רבות שלקוחות לוקחים את החוזה לרב שיעבור עליו, והוא הלקוח לא עשה כן, ומשכך עליו תחול האחריות.

ולכן חשוב מאוד לוודא לפני חתימת כל חוזה שהוא, בין אם מדובר בחוזה לרכישת דירה, או חוזה לשכירות דירה כי הוכנס סעיף של היתר עיסקא.

באחד הדיונים שהתנהלו בבית דין מוכר, טען הצד הנתבע, כי למרות העובדה שבחוזה הוכנס סעיף של היתר עיסקא, עדיין לא נפתר איסור הריבית לגמרי, וטענתו הייתה כי מאחר ולא צוין בשטר נוסח מסויים אלא סתם נכתב סעיף 'החוזה כפוף להיתר עיסקא' ומאחר וקיימים נוסחאות היתרי עיסקא שונים שלא בהכרח יש בהם לתת מענה לעיסקא הצפופית שנידונה.

כראיה לדבריו אף הציג הנתבע שטר היתר עיסקא מיושן שאין בו בכדי לפתור את חששות הריבית שבאותו חוזה, וא"כ למרות שכבר היה סעיף היתר עיסקא, עדיין לא הועיל לפטור את חששות הריבית מאחר ולא פרטו את הנוסח האמור.

אשר על כן יש לתת את הדעת לנקודה חשובה זו, ומעתה יקפיד להכפין את החוזה לנוסח היתר עיסקא מסויים, כדוגמת היתר עיסקא ברית פנחס וכיוצ"ב.

בגיליון האחרון פורסמה שאלתם של שכנינו היקרים מהקומה העליונה, לאחר אין ספור פעמים שנפלו לחצר ביתנו כל מיני חפצים ולכלוכים החלטנו לעשות לדבר סוף, בתחילה פנינו אליהם בנועם על מנת לבקש שיעילו בטובם לעשות איזה מעשה, אם על ידי פריסת רשת או כל מיני פתרונות אחרים, על מנת למגר את התופעה.

בתחילה ניכר היה שהם מנסים קצת אי אלו פתרונות, אך לא ארך הזמן והדבר חזר על עצמו ועוד בתדירות גבוה יותר, כפיצוי על התקופה בה תדירות שלחת המתנות משמים פחתה.

בצר לנו ניסינו בצעדים נוקשים יותר, ולאחר שכלו כל הקיצים נאלצנו להודיע להם חגיגת כי מעתה כל חפציה יושלכו לפח השכונתי, ומעתה שוב לא יצטרכו לעמוד בבושה ולבקש את החפצים שלהם, אלא יוכלו הם לגשת היישר אל פח האשפה ולאסוף את חפציהם בנחת.

לאחר תקופת ניסיון שהוכיחה את עצמה בירידת כמות האשפה שנערמה במרפסת ביתנו, פנו אלינו השכנים בטענה כי טבעת יקרה נפלה לחצר ביתנו, ניסינו לחפש, ומשלא מצאנו נאלצנו להשיב את פניהם ריקם, לפני כשבועיים ראינו בתיבת הדואר את העלון הנפלא, בתחילה לא יחסנו לכך חשיבות אך לאחר שבנם של השכנים שאל את בנינו הקטן האם כבר קראנו את העלון נוכחנו לראות את שאלתם מתנוססת לתפארה בינות עמודי הגיליון, כנראה בכך רצו להפנות את תשומת לבנו לעובדה שיש כאן שאלה ואולי אנחנו חייבים לשלם להם.

לאחר שראינו שגם שיטה זו למרות ההצלחה עדיין טומנת בחובה סיכונים החלטנו לאסוף מידי שבוע את האשפה ובמקום לזרוק לפח השכונתי, פשוט להניח ליד דלת ביתם, אלא שהשכנים שכנראה לא למדו הלכות ריבית החליטו להחזיר לנו את ההלוואה בתוספת האשפה שלהם. (כמובן לאחר שוידאו שאין שם חפצים יקרי ערך).

שאלתינו מהי באמת הדרך בה אנחנו אמורים לנהוג, האם עלינו לקבל באהבה את העניין כגזירה משמים, ולהמשיך לאסוף עבורם את כל אוצרותיהם, ולשמור זאת עד שיזכרו שחסר להם החלק הספציפי בפלימוביל.

זכורני ששמעתי פעם סיפור על משכיר שהתעקש עם השוכר שיצבע את הדירה לאחר העזיבה כאמור בחוזה, למרות שהשוכר צבע את הדירה חודש קודם לכן, ואחד הדיינים השיא לו עצה כי מאחר ולא כתוב באיזה צבע עליו לצבוע, הרי שיכול לצבוע את הדירה בשחור, האם גם במקרה דנן ישנה איזה דרך יצירתית לפתרון הבעיה.

תשובות למדור זה ניתן לשלוח במייל המערכת (ולצין עבור שואל כעניין)

heychalhamishpat@gmail.com

בית הדין בצל המלחמה

טיל שעשה פשרה בין שני בעלי הדין. ♦ הוויתור על מאתיים וחמישים אל"ש. ♦ הקבלן שלא מצליח לעמוד ביעד ♦ הפצמ"ר שביטל את הצורך בדין. ♦ ביטל הזמנת הציציות בעקבות תרומה שהתקבלה ♦ ומה רצה השייח מרבני בית הדין.

החל משאלתו של יהודי העוסק במלאכת קשירת ציציות רבות בשנים, וכעת נקרא לעבוד שעות נוספות עבור חנות יודאיקה אלא שבשל עודף התרומות שהגיעו התייחרה ההזמנה ומשכך התייחרה עבודתו.

שאלה נוספת שעדיין לא הוכרעה מדברת על קבלן שלא עמד ביעדים, בשל חוסר כוח אדם, אלא שטענת הלקוח היא שלא מדובר במכת מדינה מאחר וישנם חברות קבלניות המעסיקות עובדים יהודיים בלבד והם ממשיכים את עבודתם כבימי שיגרה.

פניה מיוחדת הגיעה דווקא משייח דרוזי שנחשף לקמפיין בעניין הזהירות בכבוד השבת, וביקש לדעת במה מדובר על מנת שגם קהילתו תוכל לתרום רוחנית עבור המערכה.

במקרה אחר יהודי שחזר בתשובה בעקבות המצב בארץ החליט לוותר לחברו ריבית על סך 250000 אל"ש טבין ותקילין ללא כל תמורה מצדו של החייב.

תוך כדי דיון נוקב בין שני בעלי דינים, שותפים לשעבר, נשמעה אזעקה, כמובן שכולם נכנסו אל תוך המרחב המוגן, תוך כדי ההמתנה ליציאה פנה הנתבע לתובע באמירה שיש בה חצי שאלה חצי עובדה, היית רוצה שיפול עלי טיל כעת, התובע שהיה בתחילה מופתע מאמירה, הפטיר לאחר זמן מה, חלילה וחס, אם תמות מי ישלם לי את החוב, ואז פרצו הצדדים בצחוק משחרר שהפסיד את האווירה ביניהם, מה שהביא תוך זמן קצר לפשרה לאחר שלוש דיונים ואמירות קשות בין הצדדים.

במקרה אחר, זה זמן מה מתנהל דיון בבית הדין בין דייר שוועד הבית החליט לקראת חג הפסח לפנות את כל חפציו (גרונאותיות) מהמקלט המשותף, הדייר שסבר שמכונת הכביסה אותה ירש מאמו שכבר הפסיקה לעבוד זה עידן ועידנים יש לה ערך מוסף או כל מיני טענות על חפצים יקרים שהיו לו במקלט והושלכו לרחוב של עיר, החליט להגיש תביעה לבית הדין על הנזק הרב שנגרם לרכושו, כראיה לשוויון הביא את העובדה כי פחות מחצי שעה לאחר שהוצאו אוצרותיו מהמקלט כבר לא היה ניתן למוצאם באזור, הללו נחטפו על ידי ילדי החמד שנערכו לקראת מדורת ל"ג בעומר או על ידי עובדי העירייה החרוצים, הזריז ביניהם נשכר.

בימים אלו לאחר שנפל פצמ"ר היישר אל תוך מבנה המגורים שלהם וחייהם ניצלו לאחר ששהו במרחב המוגן, אזי החליט להסיר סוף כל סוף להסיר את תביעתו משולחן בית הדין.

אם בימי שיגרה מופנות ביום עשרות שאלות לדייני בית הדין באמצעות קו המשפט, הרי שבעיתות מלחמה כמות השאלות מכפילות ומשלשות את עצמן, לשם כך בשבוע האחרון השלימו במזכירות בית הדין את הערכות לקבלת עומס הפניות, ובימים האחרונים גוייסו למערכה רבנים ודיינים נוספים מתוך מערכת בית הדין כמו כן התווספו שעות מענה וכעת ניתן מענה מורחב. כך שלם של שאלות מעניינות ועובדות מרתקות אשר בימי השיגרה אינם מגיעים אל פתחו של בית הדין. ניתן להוציא על הנעשה בימים אלו בין כותלי בית הדין.

בית הוראה ומרכז הבוררות
לדיני ממונות

היכל המשפט

בנשיאות הגאון רבי נפתלי נוסבוים שליט"א

הרוצה להחכים יעסוק בדיני ממונות

בשורה משמחת לשוחרי עולם המשפט

בימים אלו נפתחה ההרשמה לקבוצות השימוש המעשי להכשרת מוצי"ם ובוררים, בדיני ממונות שעל ידי בית ההוראה ומרכז הבוררות היכל המשפט בנשיאות הגאון הגדול רבי נפתלי נוסבוים וגדולי הדיינים שליט"א

שיעורים מיוחדים ומרתקים בהנעשה בבית הדין
על ידי הגאון רבי צבי ברוורמן שליט"א
ועוד מגדולי הדיינים

שיעורים בפרקטיקה המעשית מתוך עולם בית הדין
על ידי הרה"ג מיכאל חיים רוטמן שליט"א
ועוד מומחים כל אחד בתחומו

דגש על נושאים אקטואליים
פרקטיקה בשו"ע חו"מ ח' הלכות ריבית - מצגות מתוך עולם בתי הדין - תמ"א 38
טאבו משותף, רכוש משותף, סדרי דין, חברות בע"מ, מניות והשקעות בשוק ההון וקרנות פנסיה, נזקי שכנים, צוואות וירושות, בניה וגדל"ן, - עריכת חושים, - ניהול דיוני בוררות

השיעורים יתקיימו אחת לשבוע למשך שנתיים • חומר עיוני ומסכם • עבודה מעשית בתיקי דיונים • מצגות מתוך עולם בתי הדין • בסיום המחזור ולפי החלטת הרבנים ישובצו הלומדים כרבנים ובוררים בבית הדין ובית ההוראה היכל המשפט ויוכתרו ככתר תעודת 'דין ידיו' על רוב שו"ע חו"מ • ותעודת 'ורה יורה' על הלכות ריבית על ידי גדולי הדיינים בדורינו

לפרטים והרשמה 052-769-3399

זמן מזורז לדיינים • קבלת כתבי תשועות וסיכומים על ידי ספרא דדיינים • קבלת סיכומי דיונים • קבלת פסק מעמק מ'דוכן דתני' עד שבועיים מדיון • אפשרות ערעור עד שבועיים

כתובת: רחוב מקלוב 13 הר נוף ע"ה"ק ירושלים תנ"ב • משרת: 0733831747 • פיל: heychalhamishpat@gmail.com
Address: 13 Shichov Street, Har Nof, Jerusalem, Israel • System: 0733831747 • Email: heychalhamishpat@gmail.com

הודעה חשובה

לקביעת תור לדיינים ובוררים בדיני ממונות וריבית ניתן לפנות למזכירות בית הדין בקו המשפט 0733831747 שלוחה 4

~ + ~

בשל ריבוי השאלות לאור המצב הביטחוני ביטול עסקאות וחוסר כוח אדם הרחבנו את המענה הרבני והתווספו דיינים חדשים ושעות מורחבות ניתן לפנות לקו המשפט בשלוחה 1

כמו ניתן להפנות שאלות בקו המשפט שלוחה 3

נתרם לעילוי נשמת
הרבנית עלקא בת
הגה"צ רבי עמרם בלויא
נלב"ע ב' כסליו תשפ"ג

נתרם לעילוי נשמת
הרה"ח ר' ישראל משה
ברה"צ ר' אלכסנדר סנדר
ת.נ.צ.ב.ה

הוצאות הגיליון נתרמו

מה גם אתה שותפות קבועה
בהפצת הגיליון

מעוניינים להפיץ את העלון, מעוניינים לתרום, מוזמנים להתקשר

0527163727

נתרם לעילוי נשמת
האשה הצדקנית מרת
שאשא בת הרב אלימלך ע"ה
כב מרחשוון

ברכת מזל טוב
להרה"ג ר' שמואל לוי
לרגל היכנסו בנו לעול תורה ומצוות
המאחלים חברי חבורת חו"מ

נתרם על ידי
הרב אליהו שטיין שליט"א
להצלחה ושמירה עליונה

נתרם לעילוי נשמת
כ"ק האדמו"ר
רבי יעקב בן הרה"צ רבי
יצחק דוד מפשעווארסק